

ЕКОНОМІЧНА ТА ЕНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ

Для підвищення економічної ефективності виробництва кукурудзи на зерно необхідна розробка, обґрунтування і запровадження ресурсозберігаючих низькозатратних технологій таких як застосування бактеріальних препаратів, стимуляторів росту рослин та мікродобрив. В умовах ринкових відносин економіко-енергетична ефективність вирощування кукурудзи набуває першочергового значення як один з найважливіших чинників конкурентоспроможності.

Важливим елементом впровадження нових елементів технології є їх економічна оцінка ефективності та затратності на впровадження. Особливо це стає актуальним при нестабільній економічній ситуації та поглибленні енергетичної кризи, тому необхідно при вирощуванні кукурудзи застосовувати технологічні заходи, які сприяють зменшенню виробничих витрат та підвищенню рівня рентабельності та ефективності вирощування.

В зв'язку із цим важливого значення набуває впровадження позакореневих підживлень бактеріальними препаратами, які окрім підвищення урожайності забезпечують підвищення родючості ґрунту за рахунок вмісту корисних мікроорганізмів, застосування різнокомпонентних протруйників.

Застосування різних технологічних заходів вирощування зерна кукурудзи, поряд з агротехнічною оцінкою прямої їх дії на результативність виробництва, має супроводжуватися економічною оцінкою.

При проведенні розрахунків враховують прямі грошово-матеріальні витрати, що включали оплату праці, витрати на насіння, добрива, пестициди, гербіциди, паливно-мастильні матеріали, відрахування на амортизацію та поточний ремонт основних засобів, а також загальновиробничі витрати, використовуючи при цьому технологічну карту вирощування культури. Застосування бактеріальних препаратів особливо актуальне в умовах скорочення застосування органічних добрив та високої вартості мінеральних добрив. Позакореневі підживлення бактеріальними препаратами Мікро-Мінераліс (кукурудза) + Стимпо суттєво впливають на продуктивність рослин, але відмічено й біологічну реакцію гібридів кукурудзи, яка, в основному проявлялася в зміні темпів росту рослин та стійкості до пошкодження шкідниками та ураження хворобами.

Використання для сівби непротируєного насіння спричиняє зниження врожаю культури. Завдяки протируванню насіння кукурудзи препаратом на основі карбоксину, урожайність збільшується в середньому на 7,9%, ячменю – на 10,8% за рахунок підвищення показників схожості насіння, кількості продуктивних стебел на 1 м² і маси зерна [1].

Переважає більшість протруйників фунгіцидної дії базується на таких діючих речовинах, як флутриафол, металаксил-М, карбендазим, карбоксил, тирам, тебуконазол, флудиоксоніл, фуберидазон, імізаліл та іпродіон (як окремо, так і в різних комбінаціях).

Не можна залишити поза увагою й біологічні засоби, рекомендовані для передпосівної обробки насіння. Загалом їх на поточний рік зареєстровано сім продуктів: три з них мають фунгіцидну дію, а решта призначені для стимуляції насіння [2].

Ефективність передпосівної обробки насіння забезпечується такими чинниками: протруйник, сучасна формуляція протруйника, технологія обробки насіння, якість посівного матеріалу і його фактичний стан на час обробки.

Розрахунками структури виробничих витрат доведено, що при вирощуванні гібридів кукурудзи на зрошуваних землях максимальних витрат потребують мінеральні добрива та паливно-мастильні матеріали – на їх частку припадає відповідно 26,2 та 27,6% від загальних прямих виробничих витрат. Велику питому вагу (19,1%) також займають меліоративні витрати, що пов'язано з необхідністю проведення 5-7 вегетаційних поливів та високими витратами коштів на організацію зрошення на локальному рівні. Інші складові елементи структури виробничих витрат при вирощуванні зерна кукурудзи мають середні значення: оплата праці – 9,0% та утримання основних засобів – 6,7% [3]. Найменші показники структури витрат припадають на насіння (3,5%), засоби захисту рослин (4,8%) та транспорт (2,1%).

Отже, окрім ефективного і якісного протруйника та кондиційного посівного матеріалу, слід дотримуватись технології, що забезпечує рівномірний розподіл норми діючої речовини по поверхні кожної насінини, якнайменше її травмуючи

Список використаних джерел

1. Програма "Зерно України – 2016" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaan.gov.ua/sites/default/files/zerno.doc>.
2. Пашенко Ю. М., Пашенко Ю. М. Влияние приёмов сортовой агротехники на распространение вредителей и болезней кукурузы. Бюл. ин-та кукурузы УААН. Днепропетровск, 1993. № 77. С. 71.
3. Барчукова А., Коваленко О. Кукурудза без стресів. Пропозиція. 2013. № 5 (215). С. 74–75.